

СТ А Н О В И Щ Е

От: *Проф. д-р Маргарита Йорданова Богданова*
Научна специалност „Планиране“
Стопанска академия „Димитър А. Ценов“, Свищов

Относно: конкурс за **доцент** по научна специалност *„Планиране (стратегическо планиране, социалноикономическо развитие, система на националните сметки)“, професионално направление 3.8. Икономика* в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен в ДВ, бр. 65 от 08.08.2025 г. за нуждите на катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“, факултет „Управление и администрация“ на УНСС, съгласно Решение на АС №3/25.06.2025 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 3129/07.10.2025 г. на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

По настоящия конкурс са постъпили документи на един кандидат – Диана Николова Генкова. Тя е главен асистент в катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“. Защитила е образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Планиране“ в УНСС през 2013 г. Тема на дисертационния труд: „Фондовете на Европейския съюз и икономическото развитие на България“.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

1.1. Изпълнение на количествените изисквания

Съгласно приложената от кандидата „Карта за изпълнение на количествените изисквания“ за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в УНСС по професионални направления с акредитирани докторски програми в научна област 3. Социални, стопански и правни науки, гл. ас Генкова получава общо 1339 точки (при минимален праг 720). Очевидно, е че научната продукция на кандидата покрива напълно количествените изисквания по раздел I „Национални минимални изисквания“ и раздел II „Допълнителни изисквания на УНСС“.

1.2. Изпълнение на качествените изисквания

Според „Картата за изпълнение на качествените изисквания“ гл. ас. д-р Диана Генкова представя конкретни доказателства за изпълнение на националните минимални качествени изисквания и допълнителните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС. Установени са доказателства за принос в развитието и обновяването на теоретичната и образователна школа по икономика, чийто създател е многоуважаваният акад. Евгени Матеев, както и редица активности в различните групи оценъчни показатели.

Полученото становище от Съвета по хабилитация на УНСС (07.05.2025 г.) потвърждава, че кандидатурата на гл. ас. д-р Диана Генкова съответства на количествените и качествените изисквания, приети от Академичния съвет на УНСС за заемане на академична длъжност доцент в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Планиране (стратегическо планиране, социалноикономическо развитие, система на националните сметки)“.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

Кандидатът за заемане на академичната длъжност „доцент“ е утвърден лектор и има сериозни приноси в разработването на учебни материали, усъвършенстването и внедряването на иновационни технологии в обучителния процес на студенти от бакалавърски и магистърски програми, вкл. на английски език.

Налице е изпълнена аудиторна заетост като асистент и главен асистент в УНСС за периода 2015-2024 г., съгласно представени документи от Дирекция „Учебна дейност“ на УНСС.

Справката за водени дисциплини в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ включва дисциплините „Прогнозиране и планиране“, „Система на националните сметки“, „Маркетингови стратегии и програми“, „Стратегическо планиране“, „Информационна система за икономиката“ и др.

Въз основа на тези данни мога да направя заключението, че Диана Генкова притежава достатъчно професионален и преподавателски опит и умения за заемане на академичната длъжност доцент в предметната област на конкурса.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

За нуждите на конкурса кандидатът е представил една самостоятелна монография, книга на база дисертационен труд, университетски учебник, една самостоятелна статия, реферирана в Scopus, 4 статии и 7 доклада в нереферирани списания с научно рецензиране.

Основните направления в изследователската дейност на кандидата са както следва:

1. Доходът на страната, като най-важният монетарен измерител на икономическите резултати, анализиран от позициите на макроикономиката на съвременното национално стопанство.

2. Системата на икономическата информация. В учебника, посветен на тази тема, е разгледана методологията на системата на националните сметки и ролята на информацията в процеса на вземане на решенията на различни нива.

3. Съвкупното крайно потребление (на ниво общност) и връзката с човешките потребности, разгледани в перспективата на мотивационната теория на Маслоу.

В останалите публикации са разгледани въпроси на продуктивността на българската икономика през периода 2000 – 2014 г., външнотърговската свързаност и възпроизводственият потенциал на страната, междурегионалните различия, философски въпроси на стратегическото мислене и стратегическото планиране и др.

Смятам, че представените публикации покриват в достатъчно висока степен основните направления на конкурса за доцент – „Планиране (стратегическо планиране, социалноикономическо развитие, система на националните сметки)“.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

На база на депозираните публикации по този конкурс, считам, че основните научни и научно-приложни приноси на кандидата могат да се обобщят в следните групи:

1. Моделиране на човешките потребности и развитие

Създаден е теоретичен модел на крайното потребление в 5-категорийна структура по аналогия с петстепенната йерархия на потребностите на Маслоу. Въведен е оценъчен момент около нивото на човешкото развитие чрез структурата на крайното потребление и емпирично се доказва **статистически значима йерархичност** между петте категории продукти и **силна положителна връзка между тази продуктова структура и нивото на социално-икономическия стандарт** на страните, мерено с БВП на глава от населението по ППС.

2. Продуктивност и възпроизводствен потенциал

Представен е подход за изследване на макроикономическата продуктивност чрез **разпределението на съвкупния резултат по направления на използването** (промяната в дела на текущото производствено потребление в брутната продукция), като това контрастира с ортодоксалния подход, базиран на интензивността на използване на труд или капитал. Изследван е икономическият потенциал на България чрез сравнителен анализ на структурата на крайното използване (по произход на продуктите и по направления на използване), което е превърнато в **критерий за оценка на възпроизводствените способности** на националните икономики.

3. Интеграция и регионални различия

Анализирани са основните рискове пред **реалната интеграция** при присъединяване към ЕС, които институционалните методи не могат да елиминират, особено за икономиките с изоставащо развитие (като България). Тези рискове са обяснени с **теоретично описаните недостатъци на нехомогенната регионална икономическа интеграция** и липсата на адекватни национални индустриални политики. Чрез сравнителен анализ на междурегионалните различия в България (NUTS2) и Приволжския федерален регион на Русия (използвайки индексите на Аткинсън и Хувър), се установява **дивергенция в развитието на районите в България, въпреки европейската кохезионна политика**.

4. Стратегическо планиране и управление

Представен е анализ на стратегическото планиране като специфична управленска философия. Класифицирани са условията (предпоставките) за неговото прилагане. Достига се до извода, че **стратегическото планиране и стратегическото мислене изискват (и са възможни единствено в рамките на) системния подход и системния анализ** в икономиката.

Тези приноси показват силен акцент върху методологическите аспекти на макроикономическия анализ (СНС), оценката на икономическия потенциал и конкурентоспособността от гледна точка на развитието и потреблението, както и

критичен анализ на въздействието и предизвикателствата, произтичащи от интеграцията в ЕС.

Цитиранията на публикациите показва разпознаваемостта на кандидата в научното пространство по отношение на неговата научна продукция. Не ми е известно да има установени сигнали и данни за плагиатство.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно

Нямам критични бележки към представения доказателствен материал на гл. ас. д-р Генкова. Убедителната ѝ кандидатура ми дава основание да ѝ препоръчам да задълбочи постигнатото до сега и да насочи усилията си към повече публикации в реферирани издания от световни бази данни, както и за популяризиране на придобитите и развити знания към още по-широка общественост.

8. Заключение

Съдържанието на представените материали за научната продукция, изпълнението на процедурните изисквания по спазването на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането на ЗРАСРБ и вътрешноинституционалните изисквания, ми дават основание да дам положителна оценка и да препоръчам на членовете на научното жури да подкрепят избора на главен асистент д-р Диана Николова Генкова за заемане на академична длъжност ДОЦЕНТ в професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Планиране (стратегическо планиране, социалноикономическо развитие, система на националните сметки)“ в УНСС.

05.11.2025 / гр. Свищов

Подпис:

OPINION

Submitted by: *Prof. Dr. Margarita Jordanova Bogdanova, PhD*
"D. A. Tsenov" Academy of Economics Svishtov
Scientific specialty "Planning"

Regarding: competition for associate professor in the scientific specialty "Planning" (strategic planning, socio-economic development, system of national accounts)", professional field 3.8. Economics at the UNWE.

1. Information about the applicant

The competition was announced in the SG, No 65 of 08.08.2025 for the needs of the Department of Marketing and Strategic Planning, Faculty of Management and Administration of the UNWE, in accordance with Decision of the Academic Council No. 3/25.06.2025. I participate in the composition of the scientific jury of the competition in accordance with Order No. 3129/07.10.2025 of the Rector of the UNWE.

2. Brief information about the candidates in the competition

One candidate has submitted documents for this competition – Diana Nikolova Genkova. She is a senior assistant professor in the Department of Marketing and Strategic Planning. She defended her educational and scientific degree "Doctor" in the scientific specialty "Planning" at the UNWE in 2013. Topic of the dissertation: "European Union Funds and the Economic Development of Bulgaria".

3. Fulfillment of the requirements for holding the academic position

1.1. Fulfillment of the quantitative requirements

According to the "Map for fulfilling the quantitative requirements" for holding the academic position "Associate Professor" at the UNWE in professional fields with accredited doctoral programs in the scientific field 3. Social, Economic and Legal Sciences, senior assistant professor Genkova receives a total of 1339 points (with a minimum threshold of 720). It is obvious that the candidate's scientific output fully covers the quantitative requirements under Section I "National Minimum Requirements" and Section II "Additional Requirements of the UNWE".

1.2. Fulfillment of quality requirements

According to the "Chart for Fulfillment of Quality Requirements", Senior Assistant Professor Dr. Diana Genkova presents specific evidence of fulfillment of the national minimum quality requirements and additional requirements for holding the academic position

of "associate professor" at the UNWE. Evidence of contribution to the development and renewal of the theoretical and educational school of economics, the creator of which is the highly respected academician Evgeni Mateev, as well as a number of activities in the various groups of assessment indicators has been established.

The opinion received from the Habilitation Council of the UNWE (07.05.2025) confirms that the candidacy of Senior Assistant Professor Dr. Diana Genkova corresponds to the quantitative and qualitative requirements adopted by the Academic Council of the UNWE for holding the academic position of associate professor in the professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Planning (strategic planning, socio-economic development, system of national accounts)".

4. Assessment of teaching and learning activities for each candidate separately

The candidate for the academic position of "associate professor" is an established lecturer and has made serious contributions to the development of teaching materials, the improvement and implementation of innovative technologies in the educational process of students from bachelor's and master's programs, including in English.

There is a full-time teaching position as an assistant and chief assistant at the UNWE for the period 2015-2024, according to documents submitted by the Directorate "Academic Activities" of the UNWE.

The list of courses taught in the Bachelor's and Master's degree programs includes "Forecasting and Planning", "System of National Accounts", Marketing Strategies and Programs", "Strategic Planning", "Information System for the Economy", etc.

Based on these data, I can conclude that Diana Genkova has sufficient professional and teaching experience and skills to hold the academic position of associate professor in the subject area of the competition.

5. Brief description of the submitted scientific works/publications

For the needs of the competition, the candidate has submitted one independent monograph, a book based on a dissertation, a university textbook, one independent article, referenced in Scopus, 4 articles and 7 reports in non-refereed journals with scientific review.

The main areas of the candidate's research activity are as follows:

1. The country's income, as the most important monetary measure of economic results, analyzed from the standpoint of macroeconomics of the modern national economy.

2. The system of economic information. The textbook dedicated to this topic examines the methodology of the system of national accounts and the role of information in the decision-making process at different levels.

3. Aggregate final consumption (at the community level) and the relationship with human needs, considered in the perspective of Maslow's motivational theory.

The remaining publications address issues of the productivity of the Bulgarian economy in the period 2000-2014, foreign trade connectivity and the country's reproductive potential, interregional differences, philosophical issues of strategic thinking and strategic planning, etc.

I believe that the presented publications cover to a sufficiently high degree the main areas of the competition for associate professor - "Planning (strategic planning, socio-economic development, system of national accounts)".

6. Synthesized assessment of the main scientific and applied scientific contributions of the candidates

Based on the publications submitted under this competition, I believe that the main scientific and applied scientific contributions of the candidate can be summarized in the following groups:

1. Modeling of human needs and development

A **theoretical model** of final consumption in a 5-category structure has been created by analogy with Maslow's five-level hierarchy of needs. An evaluation point has been introduced around the level of human development through the structure of final consumption and a **statistically significant** hierarchy between the five product categories and a **strong positive relationship** between this product structure and the level of the socio-economic standard of the countries, measured by GDP per capita at PPP.

2. Productivity and reproductive potential

An approach to studying macroeconomic productivity is presented through the **distribution of the aggregate result by directions of use** (the change in the share of current production consumption in gross output), contrasting with the orthodox approach based on the intensity of use of labor or capital. The economic potential of Bulgaria is studied through a comparative analysis of the structure of final use (by origin of products and by directions of use), which has been transformed into a **criterion for assessing** the reproductive capabilities of national economies.

3. Integration and regional differences

The main risks to **real integration** upon accession to the EU are analyzed, which institutional methods cannot eliminate, especially for economies with lagging development (such as Bulgaria). These risks are explained by the **theoretically described shortcomings** of inhomogeneous regional economic integration and the lack of adequate national industrial policies. Through a comparative analysis of interregional differences in Bulgaria (NUTS2) and the Volga Federal District of Russia (using the Atkinson and Hoover indices), a **divergence in the development of regions in Bulgaria is established, despite the European cohesion policy**.

4. Strategic Planning and Management

An analysis of strategic planning as a specific management philosophy is presented. The conditions (prerequisites) for its implementation are classified. It is concluded that **strategic planning and strategic thinking require (and are possible only within) a systemic approach and systemic analysis in the economy**.

These contributions show a strong emphasis on the methodological aspects of macroeconomic analysis (SNA), the assessment of economic potential and competitiveness from the perspective of development and consumption, as well as a critical analysis of the impact and challenges arising from EU integration.

The citations of the publications show the recognition of the candidate in the scientific space in terms of his scientific output. I am not aware of any reports or evidence of plagiarism.

7. Main critical remarks and recommendations to each candidate separately

I have no critical remarks to the presented evidentiary material of Senior Assistant Professor Dr. Genkova. Her convincing candidacy gives me reason to recommend that she deepen what has been achieved so far and direct her efforts to more publications in refereed editions from world databases, as well as to popularize the acquired and developed knowledge to an even wider public.

8. Conclusion

The content of the presented materials on scientific production, the fulfillment of the procedural requirements for compliance with the Academic Staff Development Act and the Regulations for its application and the internal institutional requirements, give me reason to give a positive assessment and to recommend to the members of the scientific jury to support the election of Senior Assistant Professor Dr. Diana Nikolova Genkova to occupy the academic position of Associate Professor in the professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Planning (strategic planning, socio-economic development, system of national accounts)" at the UNWE.

05.11.2025 / Svishtov

Signature:.....